

Resumé knihy De cultura hortorum (Walahfrid Strabo)

Úvod

- V úvodu je Jakubem Šimkem shrnuta stručná historie zahradnictví.
- Půdu lidé začali zprvu obdělávat kvůli obživě a pěstování plodin. Zahrady zakládány pro požitky z krásy a byly výsadou bohatých, jelikož vybudovat je bylo pracné a nákladné.
- Po založení benediktinského řádu v 6. století nabyl význam cíleného utváření krajiny nového rozměru, protože kláštery byly často zakládány uprostřed neobydlených lesů, a mniši se tím pádem stali budovateli nové civilizace.
- Pěstování rostlin v soukromých zahrádkách bylo úzce spojeno s lékařstvím, protože hlavním zdrojem léčiv byly byliny.

Strabonovy básně

- Už po několika stránkách lze poznat, že autorův vztah ke všem rostlinám byl velmi vřelý – při jejich popisu nezapomene vychválit ani drobné kořínky rostliny, a v některých básních bylinky dokonce přímo oslovuje.
- Říká, že ať má pozemek jakoukoli polohu, žádný nebrání růstu plodin, neboť ty jsou jemu vlastní. Strabo nečerpá znalosti o zahradničení z mínění lidu, ale má je nastudované ze starých spisů a taktéž je nabyt vlastní zkušeností. (I. O zahradnictví)
- Popisuje složitou práci na jaře, kdy je po zimě potřeba znovu obnovit celou zahradu. (II. Obtížnost prací)
- Pokud zavládne sucho, sám džbánem zalévá rostliny ze strachu, aby drobná vlákna nezvadla žízni. (III. Zahradníková neustálá píle a plody jeho díla)
- Na dalších stránkách se zabývá jednotlivými rostlinami, jejich užitím a vlastnostmi. Například: šalvěj vykvétá první, ale pokud se neudrzuje, hubí svůj vlastní kmen (IV. Šalvěj). Jemné klásky brotanu přirovnává vlasům, a radí jej smíchat s Paiánovými léky (VI. Brotan). Sedmá báseň je věnovaná tykvi, jejíž listy přirovnává k břečťanu. Zavítá do antické mytologie slovy: „*Lze vidět, jak z cizího sedla rudavý hrozen dolů visí, jak zelené trámové obléhá Bakchos.*“ (VII. Tykev). Co se pelyňku týče, Strabo jej nazývá matkou všech bylin a popisuje, jak si z jeho listů připravit léčivý odvar na bolest hlavy (IX. Pelyněk). Pokud je člověk otráven smrtelným omějem, Strabo radí neprodleně připravit nápoj z jablečnicku, který podle něj spolehlivě hrozbu odvrátí (X. Jablečník). Fenykl je dle něj všestranná pomoc na různé neduhy: odhání kašel, střevní potíže a stejně tak pomáhá při šerosleposti (XI. Fenykl). U kosatce (mečíku) poukazuje na latinský původ jeho jména (mečík je latinsky gladiolus; gladius znamená meč) (XII. Kosatec). Ve čtrnácté básni oslovuje Múzu milostného básnictví Erató a zve ji na procházku mezi řádky kerblíku (XIV Kerblík). U máku odkazuje na bohyni Ceres (římský ekvivalent bohyni úrody Démétér), která se pokusila zahnat zármutek ze ztráty dcery mákem (XVI. Mák). Píše, že existuje takový nespočet druhů máty, že kdo by je zvládl všechny vyjmenovat, musí též nezbytně vědět, kolik ryb se nachází v Rudém moři nebo kolik jisker je v sopce Etně (XVIII. Máta). Poslední báseň je věnovaná Strabonovu příteli Grimaldimu. Pokorně mu v ní přeje, aby se této sbírce věnoval ve volných chvílích, kdy si sedne do své zahrádky, pozoruje své žáky pobíhající kolem.